



МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
Факультет фармацевтичний  
Кафедра фармакології та фармакотерапії

**ДОЛІКАРСЬКА МЕДИЧНА ДОПОМОГА У НЕВІДКЛАДНИХ СТАНАХ**

(назва освітньої компоненти)

**РОБОЧА ПРОГРАМА  
освітньої компоненти**

підготовки	<b>перший (бакалаврський) рівень</b> (назва рівня вищої освіти)
галузі знань	<b>22 Охорона здоров'я</b> (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	<b>227 Фізична терапія, ерготерапія</b> (код і найменування спеціальності)
освітньої програми	<b>Фізична терапія</b> (найменування освітньої програми)
спеціалізації	 (найменування освітньої програми)

**2022 рік**  
рік створення

Робоча програма освітньої компоненти Долікарська медична допомога у невідкладних станах спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія освітньої програми Фізична терапія для денної форми навчання для здобувачів вищої освіти 1 курсу

Розробники: ШТРИГОЛЬ Сергій, завідувач кафедри фармакології та фармакотерапії, д.мед.н., професор  
КІРЕЄВ Ігор, професор закладу вищої освіти кафедри фармакології та фармакотерапії, д.мед.н., професор  
РЯБОВА Оксана, доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології та фармакотерапії, к.мед.н., доцент  
ЖАБОТИНСЬКА Наталія, доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології та фармакотерапії, к.мед.н., доцент

(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри фармакології та фармакотерапії

Протокол від «23» серпня 2022 року № 1

Зав. кафедри

  
(підпис)

проф. Сергій ШТРИГОЛЬ  
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні методичної профільної комісії з біомедичних дисциплін

Протокол від «12» вересня 2022 року № 1

Голова профільної комісії

  
(підпис)

проф. Надія КОНОНЕНКО  
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

## 1. Опис освітньої компоненти

**Мова навчання:** українська

**Статус освітньої компоненти:** обов'язкова

**Передумови вивчення освітньої компоненти:** вивчення освітньої компоненти «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» спирається на базові знання, здобуті студентами під час вивчення таких дисциплін, як «Нормальна фізіологія людини», «Нормальна анатомія людини».

**Предметом** вивчення освітньої компоненти «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» є надання долікарської медичної допомоги при різних невідкладних станах; десмургія; техніка виконання різних маніпуляцій та процедур.

**Інформаційний обсяг освітньої компоненти.** На вивчення освітньої компоненти відводиться 90 годин 3 кредити ECTS.

## 2. Мета та завдання освітньої компоненти

**Метою** викладання освітньої компоненти «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» є навчити здобувачів вищої освіти алгоритмам надання долікарської допомоги потерпілим та хворим при нещасних випадках і невідкладних станах, ознайомити здобувачів вищої освіти з особливостями догляду за хворими та технікою виконання різних маніпуляцій та процедур.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» є формування у здобувачів вищої освіти знань, умінь та навичок з надання долікарської допомоги при ранах та кровотечах, опіках та відмороженнях, вивихах та переломах кісток, черепно-мозковій травмі, пошкодженнях грудної клітини, шоці, термінальних станах, гострій хірургічній інфекції, невідкладних станах у хворих на хірургічні і терапевтичні захворювання, отруєннях, укусах тварин, раптових пологах, ознайомлення здобувачів вищої освіти з технікою виконання різних маніпуляцій (накладання бинтових пов'язок тощо).

## 3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Внутрішні та хірургічні хвороби (за професійним спрямуванням)» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

- *інтегральна:*

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

- *загальні:*

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності..

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- *спеціальні (фахові, предметні):*

ФК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

ФК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції

придатні засоби фізичної терапії.

ФК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії.

ФК 15. Здатність володіти аналізом та вести дискусію на медико-біомедичні та соціальні теми, пов'язані з аспектами фізичної терапії.

ФК 16. Здатність впровадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України.

Інтегративні кінцеві *програмні результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

ПРН 4. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії.

ПРН 5. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПРН 11. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПРН 17. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 18. Застосовувати професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач освіти повинен *знати*:

- причини виникнення невідкладних станів.
- основні клінічні прояви невідкладних станів.
- алгоритм надання домедичної допомоги при невідкладних станах.

*вміти*:

- визначати ознаки хвороб та патологічних станів, що потребують обов'язкового втручання лікаря, які не підлягають усуненню на етапі домедичної допомоги в умовах аптечного закладу або виробництва та вживати необхідні заходи (знеболювання та накладення джугу тощо) на догоспітальному етапі;
- накладати різні види бинтових пов'язок, асептичну пов'язку;
- здійснювати тимчасову зупинку кровотеч;
- проводити транспортну іммобілізацію за допомогою стандартних шин та підручних засобів;
- оцінювати функціональний стан пацієнта (вимірювати АТ, ЧСС, ЧДР та ін.);
- надавати першу домедичну допомогу при опіках та відмороженнях, травмах, стенокардії, інфаркті міокарду, нападі бронхіальний астми, інсульті, гіпер- та гіпоглікемічній комі, нападі епілепсії, шоці, отруєннях, укусах комах та тварин, раптових пологах тощо, використовуючи прості маніпуляції (внутрішньом'язові, підшкірні ін'єкції, накладення пов'язок);
- надавати домедичну допомогу при отруєнні лікарськими засобами або хімічними реактивами та отруйними рослинами.

*володіти*:

навичками надання домедичної допомоги хворим при невідкладних станах та постраждалим у екстремальних ситуаціях.

#### 4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с.р.		л	сем.	пз	лаб.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

<b>Змістовий модуль 1. Перша долікарська допомога при термінальних станах, кровотечах та ранах, опіках та відмороженнях</b>							-				
<b>Тема 1.</b> Поняття про домедичну допомогу. Нормативно-правові засади надання домедичної допомоги. Алгоритм огляду постраждалого.	6	1	-	3	-	3					
<b>Тема 2.</b> Загальні питання реаніматології. Термінальні стани та проведення реанімаційних заходів. Втоплення. Стороннє тіло в дихальних шляхах. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	7		-	3	-	3					
<b>Тема 3.</b> Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової зупинки кровотечі	6	1	-	3	-	2					
<b>Тема 4.</b> Десмургія	6	1	-	3	-	2					
<b>Тема 5.</b> Рани м'яких тканин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги											
<b>Тема 6.</b> Термічні травми (опіки та відмороження). Алгоритм надання першої долікарської допомоги	6	1	-	3	-	2					
<b>Тема 7.</b> Хімічні опіки. Сонячний, тепловий удар. Електротравма. Ураження блискавкою. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	5			3		2					
<b>Тема 8.</b> Шок. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	6	1		3		2					
<b>Тема 9.</b> Асептика та антисептика. Догляд за хворими. Лікувальні процедури. <i>Контроль змістового модуля 1</i>	6	1	-	3	-	2					
<b>Разом за змістовим модулем 1</b>	<b>48</b>	<b>6</b>	<b>-</b>	<b>24</b>	<b>-</b>	<b>18</b>					
<b>Змістовий модуль 2. Перша долікарська допомога при травмах, невідкладних станах в хірургії та терапії, раптових пологах та отруєннях</b>											
<b>Тема 10.</b> Травма. Закриті ушкодження м'яких тканин.	7	1	-	3	-	3			-		-

Пошкодження кісток і суглобів. Алгоритм надання першої долікарської допомоги												
<b>Тема 11.</b> Черепно-мозкова травма. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	7	1	-	3	-	3						
<b>Тема 12.</b> Пошкодження грудної клітки. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	6			3		3						
<b>Тема 13.</b> Хірургічна інфекція. Невідкладні стани при хірургічних захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	7	1		3		3						
<b>Тема 14.</b> Невідкладні стани при терапевтичних та неврологічних захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	6		-	3	-	3		-		-		
<b>Тема 15.</b> Отруєння. Укуси тварин. Раптові пологи. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. <i>Контроль змістового модуля 2</i>	8	1	-	4	-	3						
<b>Разом за змістовим модулем 2</b>	<b>41</b>	<b>4</b>	<b>-</b>	<b>19</b>	<b>-</b>	<b>18</b>						
<b>Разом</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>						
<b>Підсумковий модульний контроль</b>	<b>1</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>-</b>	<b>-</b>						
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>10</b>	<b>-</b>	<b>44</b>	<b>-</b>	<b>36</b>						

## 5. Зміст програми освітньої компоненти

### *Змістовий модуль 1. Перша долікарська допомога*

*при термінальних станах, кровотечах та ранах, опіках та відмороженнях*

**Тема 1. Поняття про домедичну допомогу. Нормативно-правові засади надання домедичної допомоги. Алгоритм огляду постраждалого.** Поняття про домедичну допомогу. Закон України «Про екстрену медичну допомогу». Алгоритм первинного огляду постраждалого. Поняття про повторний та вторинний огляд постраждалого.

**Тема 2. Загальні питання реаніматології. Термінальні стани та проведення реанімаційних заходів. Втоплення. Стороннє тіло в дихальних шляхах. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.** Поняття про термінальні стани. Алгоритм проведення реанімаційних заходів. Техніка серцево-легеневої реанімації (алгоритм АВСД). Втоплення: визначення, клінічні ознаки, алгоритм надання ПДД. Надання домедичної допомоги при сторонньому тілі в дихальних шляхах.

**Тема 3. Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової зупинки кровотечі.** Визначення поняття кровотеча та крововтрата. Класифікація кровотеч. Загальні та місцеві ознаки кровотечі. Методи тимчасової зупинки кровотечі. Алгоритм ПДД при внутрішній кровотечі.

**Тема 4. Десмургія.** Поняття про десмургію. Види пов'язок. Правила накладання м'яких бинтових пов'язок.

**Тема 5. Рани м'яких тканин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.** Поняття про рани. Класифікація ран. Клінічні прояви рани. Алгоритм надання ПДД при пораненнях.

**Тема 6. Термічні травми (опіки та відмороження).** Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Визначення поняття опіки. Класифікація опіків. Клінічна картина термічних опіків. Визначення площі опіків. Алгоритм надання ПДД при термічних опіках. Відмороження. Клінічні прояви. Алгоритм надання ПДД при відмороженнях.

**Тема 7. Хімічні опіки. Сонячний, тепловий удар. Електротравма. Ураження блискавкою.** Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Хімічні опіки. Клінічна картина при опіках кислотами та лугами. Алгоритм надання ПДД при хімічних опіках. Сонячний та тепловий удар. Клінічні прояви. Алгоритм надання ПДД при сонячному та тепловому ударі. Електротравма. Клінічні прояви. Алгоритм надання ПДД при електротравмі. Ураження блискавкою. Клінічні прояви. Алгоритм надання ПДД при ураженні блискавкою.

**Тема 8. Шок. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.** Поняття шок. Класифікація шоків. Клінічні прояви різних видів шоку (гіповолемічного, кардіогенного, анафілактичного, інфекційно-токсичного шоків). Алгоритм надання ПДД при різних видах шоку.

**Тема 9. Асептика та антисептика. Догляд за хворими. Лікувальні процедури.** Поняття про асептику. Профілактика повітряно-краплинної інфекції. Профілактика контактної інфекції. Профілактика імплантаційної інфекції. Поняття про антисептику. Види антисептики. Правила особистої безпеки при наданні ПДД. Загальний та спеціальний догляд за хворими. Оцінка функціонального стану хворого. Техніка проведення лікувальних процедур (постановки гірчичників, медичних банок, зігріваючого компресу, грілки, міхура з льодом, промивання шлунку, очисних клізм).

*Контроль змістового модуля 1.*

**Змістовий модуль 2.** *Перша долікарська допомога при травмах, невідкладних станах в хірургії та терапії, раптових пологах та отруєннях*

**Тема 10. Травма. Закриті ушкодження м'яких тканин. Пошкодження кісток і суглобів.** Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Визначення поняття «травма». Класифікація травм. Закриті ушкодження м'яких тканин: класифікація, клінічні ознаки, алгоритми надання ПДД при закритих ушкодженнях м'яких тканин. Переломи кісток: класифікація, клінічні ознаки відкритих та закритих переломів, алгоритм надання ПДД. Вивихи суглобів: класифікація, клінічні ознаки, алгоритм надання ПДД.

**Тема 11. Черепно-мозкова травма. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.** Черепно-мозкова травма: струс, забій, здавлення головного мозку. Клінічні ознаки, алгоритм надання ПДД. Травма хребта: клінічні ознаки, алгоритм надання ПДД.

**Тема 12. Пошкодження грудної клітки. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.** Пошкодження грудної клітки: класифікація, клінічні ознаки закритої травми грудної клітки, проникаючої травми грудної клітки, алгоритм надання ПДД при закритій та проникаючій травмі грудної клітки. Пневмоторакс. Види пневмотораксу. Алгоритм надання ПДД при пневмотораксі. Переломи ребер. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при переломі ребер.

**Тема 13. Хірургічна інфекція. Невідкладні стани при хірургічних захворюваннях.** Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Хірургічна інфекція. Види ранової інфекції. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД. Мастит. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при маститі. Бешихове запалення. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при бешисі. Панарицій. Види панарицію. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при панарицію. Лімфаденіт. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при лімфаденіті. Гострий живіт. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при гострому животі.

**Тема 14. Невідкладні стани при терапевтичних та неврологічних захворюваннях.** Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Напад стенокардії. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при нападі стенокардії. Інфаркт міокарда. Клінічні ознаки. Алгоритм

надання ПДД при інфаркті міокарду. Інсульт. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при інсульті. Бронхіальна астма. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при бронхіальній астмі. Епілепсія. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при епілепсії. Гіперглікемічна та гіпоглікемічна кома. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД.

**Тема 15. Отруєння. Укуси тварин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Раптові пологи. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.** Гострі отруєння. Класифікація. Загальні клінічні прояви. Отруєння речовиною, яка потрапила в організм через шлунково-кишковий тракт (алкоголем, грибами, харчовими токсинами, наркотичними речовинами, пестицидами). Алгоритм ПДД при отруєнні невідомою речовиною, яка потрапила в організм через шлунково-кишковий тракт. Отруєння речовиною, яка потрапила в організм через дихальні шляхи (чадним газом). Алгоритм надання ПДД при отруєнні чадним газом або іншою інгаляційною токсичною речовиною. Особливості надання ПДД при отруєнні невідомою речовиною, яка потрапила в організм через очі або шкіру. Раптові пологи. Ознаки раптових пологів. Алгоритм надання ПДД при раптових пологах

*Контроль змістового модуля 2.*

**Семестровий контроль модуля 1.**

## 6. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	<b>Тема 1.</b> Поняття про домедичну допомогу. Нормативно-правові засади надання домедичної допомоги. Алгоритм огляду постраждалого.	1	
2	<b>Тема 2.</b> Загальні питання реаніматології. Термінальні стани та проведення реанімаційних заходів. Втоплення. Стороннє тіло в дихальних шляхах. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.		
3	<b>Тема 3.</b> Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової зупинки кровотечі	1	
4	<b>Тема 4.</b> Десмургія	1	
5	<b>Тема 5.</b> Рани м'яких тканин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги		
6	<b>Тема 6.</b> Термічні травми (опіки та відмороження). Алгоритм надання першої долікарської допомоги	1	
7	<b>Тема 7.</b> Хімічні опіки. Сонячний, тепловий удар. Електротравма. Ураження блискавкою. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.		
8	<b>Тема 8.</b> Шок. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	1	
9	<b>Тема 9.</b> Асептика та антисептика. Догляд за хворими. Лікувальні процедури. Флеботомія. <i>Контроль змістового модуля 1</i>	1	
10	<b>Тема 10.</b> Травма. Закриті ушкодження м'яких тканин. Пошкодження кісток і суглобів. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	1	
11	<b>Тема 11.</b> Черепно-мозкова травма. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	1	
12	<b>Тема 12.</b> Пошкодження грудної клітки. Алгоритм надання першої долікарської допомоги		
13	<b>Тема 13.</b> Хірургічна інфекція. Невідкладні стани при хірургічних захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	1	
14	<b>Тема 14.</b> Невідкладні стани при терапевтичних та неврологічних захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги		
15	<b>Тема 15.</b> Отруєння. Укуси тварин. Раптові пологи. Алгоритм	1	

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
	надання першої долікарської допомоги. <i>Контроль змістового модуля 2</i>		
Усього годин		10	

**7. Теми семінарських занять**  
(непередбачено робочим навчальним планом)

**8. Теми практичних занять**

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	<b>Тема 1.</b> Поняття про домедичну допомогу. Нормативно-правові засади надання домедичної допомоги. Алгоритм огляду постраждалого.	3	
2	<b>Тема 2.</b> Загальні питання реаніматології. Термінальні стани та проведення реанімаційних заходів. Втоплення. Стороннє тіло в дихальних шляхах. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	3	
3	<b>Тема 3.</b> Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової зупинки кровотечі	3	
4	<b>Тема 4.</b> Десмургія	3	
5	<b>Тема 5.</b> Рани м'яких тканин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги		
6	<b>Тема 6.</b> Термічні травми (опіки та відмороження). Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3	
7	<b>Тема 7.</b> Хімічні опіки. Сонячний, тепловий удар. Електротравма. Ураження блискавкою. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	3	
8	<b>Тема 8.</b> Шок. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3	
9	<b>Тема 9.</b> Асептика та антисептика. Догляд за хворими. Лікувальні процедури. Флеботомія. <i>Контроль змістового модуля 1</i>	3	
10	<b>Тема 10.</b> Травма. Закриті ушкодження м'яких тканин. Пошкодження кісток і суглобів. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3	
11	<b>Тема 11.</b> Черепно-мозкова травма. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3	
12	<b>Тема 12.</b> Пошкодження грудної клітки. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3	
13	<b>Тема 13.</b> Хірургічна інфекція. Невідкладні стани при хірургічних захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3	
14	<b>Тема 14.</b> Невідкладні стани при терапевтичних та неврологічних захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3	
15	<b>Тема 15.</b> Отруєння. Укуси тварин. Раптові пологи. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. <i>Контроль змістового модуля 2</i>	4	
16	<b>Семестровий залік з модуля</b>	1	
Усього годин		44	

**9. Теми лабораторних занять**  
(непередбачено робочим навчальним планом)

### 10.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	<b>Тема 1.</b> Поняття про домедичну допомогу. Нормативно-правові засади надання домедичної допомоги. Алгоритм огляду постраждалого.	3	
2	<b>Тема 2.</b> Загальні питання реаніматології. Термінальні стани та проведення реанімаційних заходів. Втоплення. Стороннє тіло в дихальних шляхах. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	3	
3	<b>Тема 3.</b> Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової зупинки кровотечі	2	
4	<b>Тема 4.</b> Десмургія	2	
5	<b>Тема 5.</b> Рани м'яких тканин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги		
6	<b>Тема 6.</b> Термічні травми (опіки та відмороження). Алгоритм надання першої долікарської допомоги	2	
7	<b>Тема 7.</b> Хімічні опіки. Сонячний, тепловий удар. Електротравма. Ураження блискавкою. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	2	
8	<b>Тема 8.</b> Шок. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	2	
9	<b>Тема 9.</b> Асептика та антисептика. Догляд за хворими. Лікувальні процедури. Флеботомія. <i>Контроль змістового модуля 1</i>	2	
10	<b>Тема 10.</b> Травма. Закриті ушкодження м'яких тканин. Пошкодження кісток і суглобів. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3	
11	<b>Тема 11.</b> Черепно-мозкова травма. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3	
12	<b>Тема 12.</b> Пошкодження грудної клітки. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3	
13	<b>Тема 13.</b> Хірургічна інфекція. Невідкладні стани при хірургічних захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3	
14	<b>Тема 14.</b> Невідкладні стани при терапевтичних та неврологічних захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3	
15	<b>Тема 15.</b> Отруєння. Укуси тварин. Раптові пологи. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. <i>Контроль змістового модуля 2</i>	3	
16	<b>Семестровий залік з модуля</b>	-	
<b>Усього годин</b>		<b>36</b>	

### Завдання для самостійної роботи

1. Поняття медичної деонтології та етики.
2. Поняття догляд за хворими. Види догляду за хворими. Гігієнічне утримання хворого (догляд за тілом, вухами, носом, ротовою порожниною, волоссям, нігтями). Заходи щодо профілактики пролежнів.
3. Поняття «стерилізація». Способи стерилізації виробів медичного призначення. Методи контролю якості стерилізації інструментарію.
4. Життєве важливі функції людини та їх оцінка.
5. Заходи першої долікарської допомоги при знаходженні стороннього тіла в дихальних шляхах залежно від стану свідомості постраждалого.

6. Втоплення. Алгоритм надання ПДД при втопленні.
7. Алгоритм надання ПДД при проникаючих та непроникаючих вогнепальних пораненнях.
8. Особливості транспортування постраждалих при різних пораненнях.
9. Алгоритм надання ПДД при ураженні блискавкою.
10. Алгоритм надання ПДД при загальному охолодженні.
11. Шини. Стандартні та імпровізовані шини. Правила транспортної іммобілізації при переломах кісток кінцівок.
12. Пошкодження хребта. Алгоритм надання ПДД при пошкодженнях хребта. Правила транспортування постраждалих з пошкодженням хребта.
13. Клінічні ознаки абсцесу, флегмони, флегіту. Алгоритм надання ПДД.
14. Защемлена грижа. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД.
15. Гіпертонічний криз. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при гіпертонічному кризі.
16. Гіперглікемічна кома. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при гіперглікемічній комі.
17. Гіпоглікемічна кома. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при гіпоглікемічній комі.
18. Особливості догляду за немовля. Догляд за породіллям.
19. Методи детоксикації при отруєннях.
20. Укуси тварин. Алгоритм надання ПДД при укусах тварин.

Контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється під час практичних занять у вигляді тестових завдань та ситуаційних завдань.

## 11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

**Поточний контроль** включає перевірку теоретичних знань, виконання ситуаційних завдань та тести успішності навчання.

Модуль 1			
№ Практичного заняття	Оцінка	Кількість балів	Критерії оцінювання
<b>Змістовий модуль 1</b>			
<b>Практичне заняття № 1-9</b>	відмінно	5	Тести – 4 бали Інші види робіт – 1 бал (усне опитування, вирішення ситуаційних задач)
	добре/дуже добре	4,5-4	
	задовільно	3,5-3	
	незадовільно	0-2,5	
<b>Контроль ЗМ 1</b>	відмінно	10	Тести – 6 балів Ситуаційні задачі – 4 бали
	добре/дуже добре	7,5-9,5	
	задовільно	6-7	
	незадовільно	0-5,5	
<b>Всього за ЗМ 1</b>		<b>30-50</b>	Поточні бали + контроль ЗМ 1
<b>Змістовий модуль 2</b>			
<b>Практичне заняття № 9-15</b>	відмінно	5	Тести – 4 бали Інші види робіт – 1 бал (усне опитування, вирішення ситуаційних задач)
	добре/дуже добре	4,5-4	
	задовільно	3,5-3	
	незадовільно	0-2,5	
<b>Контроль ЗМ 2</b>	відмінно	20	Тести – 10 балів Ситуаційні задачі – 10 балів
	добре/дуже добре	15-19,5	
	задовільно	12-14,5	
	незадовільно	0-11,5	
<b>Всього за ЗМ 2</b>		<b>30-50</b>	Поточні бали + контроль ЗМ 2
<b>Всього за Модуль 1</b>		<b>60-100</b>	Бали за ЗМ 1+ЗМ 2

\* ЗМ – змістовий модуль

### ОЦІНКА ЗА МОДУЛЬ

Національна шкала	Шкала ECTS	Рейтингова оцінка, бали
<b>5 – відмінно</b>	А – відмінно	90-100
<b>4 – добре</b>	В – дуже добре	82-89

	С – добре	74-81
<b>3 – задовільно</b>	D – задовільно	64-73
	E – достатньо (задовільняє мінімальні критерії)	60-63
<b>2 – незадовільно</b>	FX – незадовільно	35-59
<b>не допущений</b>	F – незадовільно (потрібна додаткова робота)	1-34

**Оцінка «відмінно»** за практичне заняття виставляється при умові свідомого, правильного і повного засвоєння матеріалу. Відповіді на теоретичні питання впевнені, аргументовані та логічні. Здобувач вищої освіти самостійно здатний застосувати знання і вміння при виконанні ситуаційних завдань та демонстрації практичних навичок, надав правильну відповідь на всі тести успішності навчання.

**Оцінка «добре»** виставляється за свідому і повну відповідь на теоретичні питання, але з деякими неточностями, які здобувач вищої освіти сам виправляє. Відповідь достатньо обґрунтована, незначне порушення послідовності. Здобувач вищої освіти самостійно, але з певною допомогою викладача здатний застосувати свої знання і вміння при виконанні ситуаційних завдань та практичних навичок, надав правильну відповідь не менш ніж на 75 % тестів успішності навчання.

**Оцінка «задовільно»** виставляється за свідому, з незначними помилками відповідь на питання, які здобувач вищої освіти виправляє за допомогою викладача. Мають місце деякі порушення логічності і послідовності. Здобувач вищої освіти здатний самостійно застосувати знання і виконувати ситуаційні завдання та практичні навички за вказівками викладача, надав правильну відповідь не менш ніж на 60 % тестів успішності навчання.

**Оцінка «незадовільно»** виставляється за відповідь з великими помилками і прогалинами, де мають місце лише фрагменти знань. Відсутність самостійності у використанні набутих знань і виконанні ситуаційних завдань та практичних навичок, якщо надано правильну відповідь менше ніж на 60 % тестів успішності навчання.

Після вивчення навчальної дисципліни «Долікарська медична допомога у невідкладних станах» здобувачі вищої освіти повинні *знати* причини виникнення невідкладних станів, основні клінічні прояви невідкладних станів та алгоритм надання долікарської допомоги при невідкладних станах; *вміти*: надавати екстрену долікарську допомогу при невідкладному стані; вміти пояснити реакції організму на ушкодження; загальні принципи і механізми процесів погіршення стану здоров'я, відновлення та одужання у контексті практичної діяльності у фізичній терапії; вміти пояснити анатомічну будову та функції людського організму; описати будову і функції органів та систем організму; пояснити зв'язок між будовою та функцією основних систем людського організму; аналізувати основні рухові функції людини; описати особливості фізичного та психічного розвитку людського організму; *володіти*: надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

## 12.Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Поточний контроль здійснюється на підставі тестового контролю, усного опитування, виконання практичних навичок за кожною темою з дисципліни. Підсумковий модульний контроль здійснюється за допомогою комп'ютерного тестування. Форма семестрового контролю – семестровий залік.

## 13.Методичне забезпечення

1. Навчальна програма дисципліни;
2. Робоча програма навчальної дисципліни;
3. Календарно-тематичні плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
4. Конспект та мультимедійні презентації лекцій з дисципліни;
5. Перелік теоретичних питань і завдань для поточного та підсумкового модульного контролю;
6. Методичні вказівки з дисципліни для викладача;
7. Методичні рекомендації до практичних занять для студентів;

8. Методичні рекомендації до аудиторної та позааудиторної самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
9. Методичні рекомендації з підготовки до підсумкового модульного контролю з дисципліни;
10. Збірник тестових завдань до практичних занять;
11. Ситуаційні завдання до практичних занять;
12. Перелік практичних навичок;
13. Методичні рекомендації з техніки виконання практичних навичок;
14. Навчальне обладнання та технічні засоби навчання (фантоми-муляжі, наочні матеріали, вироби медичного призначення);
15. Відеофільми, що рекомендовані МОЗ України.

## 14.Рекомендована література

### Основна

1. Перша долікарська допомога : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / І.В. Кіреєв, О.О. Рябова, Н.В. Жаботинська та ін. ; за ред. І.В. Кіреєва. — Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. — 208 с.
2. Лекції з першої долікарської допомоги : навчальний посібник / І. В. Кіреєв, О. О. Рябова, Н. В. Жаботинська та ін.; за ред. І. В. Кіреєва. — Харків : НФаУ, 2021. — 108 с.

### Допоміжна

1. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник / Н.М. Касевич. — 2-е видання, виправлене — К. : Медицина, 2009. — 424 с.
2. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навчальний посібник. — К.: Здоров'я, 2002 — 223с

## 15.Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги [Електронний ресурс] : наказ МОЗ України від 15.01.2014 № 34. — Режим доступу : [http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn\\_20140115\\_0034.html](http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20140115_0034.html)
2. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах [Електронний ресурс] : наказ МОЗ України від 16.06.2014 № 398. — Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0750-14>
3. НФаУ. Дистанційне навчання [Електронний ресурс] / Національний Фармацевтичний Університет. — Режим доступу : <http://pharmel.kharkiv.edu/>
4. Сайт кафедри фармакології та фармакотерапії <https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/>
5. Бібліотека НФаУ: <http://lib.nuph.edu.ua/?lng=ru>
6. First Aid [Електронний ресурс] : Web-based Integrated 2010 & 2015 American Heart Association and American Red Cross Guidelines for First Aid. — Режим доступу : <https://eccguidelines.heart.org/index.php/circulation/aha-red-cross-first-aid-guidelines/part-15-first-aid/>
7. Highlights of the 2015 American Heart Association [Електронний ресурс] : Guidelines Update for CPR and ECC. — Режим доступу : <https://eccguidelines.heart.org/wp-content/uploads/2015/10/2015-AHA-Guidelines-Highlights-English.pdf>
8. First aid [Електронний ресурс] / Mayo Foundation for Medical Education and Research. — Режим доступу : <http://www.mayoclinic.org/first-aid>